

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XIX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DENİZ TİCARETİ UYUŞMAZLIKLARININ GMAA KURALLARI UYARINCA TAHKİM YOLUYLA ÇÖZÜMÜ

A. Genel Olarak GMAA Tahkimi.....	9
B. Kurumsal Tahkim ile Ad Hoc Tahkim Ayırımı ve GMAA'nın Bu Bakımdan Niteliği.....	12
1. Kurumsal Tahkim ve Ad Hoc Tahkimin Unsur ve İşlevleri	13
a. Genel Olarak Kurumsal Tahkim ve Ad Hoc Tahkim.....	13
b. Kurumsal Tahkim ve Ad Hoc Tahkimin Unsur ve İşlevleri ..	16
(1) Kurumsal Tahkimin Unsur ve İşlevleri	16
(2) Ad Hoc Tahkimin Unsurları	19
2. GMAA Tahkiminin Niteliği	21
C. GMAA Olağan Tahkim Kuralları Uyarınca Tahkim Yargılaması.....	27
1. Genel Olarak.....	27
2. Kuralların Uygulama Alanı	28
3. Tahkim Anlaşması	31
4. Hakemlerin Seçimi, Sayısı, Tayin Usulü ve Etik Kuralları	36
a. Hakemlerin Seçimi	36
b. Hakem Sayısı	41

(1) GMAA Tahkim Kuralları Uyarınca Hakem Sayısı.....	41
(2) 1996 Tarihli İngiliz Tahkim Kanunu, LMAA Kuralları ve Deniz Ticaretine İlişkin İngiliz Tahkimlerindeki Uygulama Uyarınca Hakem Sayısı	42
(3) MTK Hükümleri Uyarınca Hakem Sayısı	44
c. Hakemlerin Tayin Usulü	48
d. GMAA Etik Kuralları	52
(1) Genel Olarak.....	52
(2) Temel Kural	54
(3) Tayinin Kabulü	54
(4) Yanlılığın Unsurları	54
(5) Açıklama Yükümlülüğü.....	55
(6) Taraflarla İletişim.....	56
(7) Ücretler	58
(8) Özen Yükümlülüğü.....	58
(9) Uzlaşma Tekliflerine Dâhil Olma	59
(10) Müzakerelerin Gizliliği.....	59
5. Davacı veya Davalı Tarafda Birden Fazla Kişinin Bulunması	59
6. Şirketler Hukukuna İlişkin Uyuşmazlıklar.....	64
7. Hakemlerin Yükümlülükleri	70
a. Tarafsızlık ve Gizlilik.....	71
b. Tahkim Yargılamasını Makul Sürede Sonlandırma	71
c. Dosyaları Muhafaza	75
8. Hakemlerin Sorumluluğu	75
9. Hakemin Reddi.....	78
a. GMAA Tahkim Kuralları Uyarınca Hakemin Reddi	78
(1) Ret Sebepleri.....	78
(2) Ret Usulü.....	79
(3) Ret Nedeniyle Ücret Hakkının Kaybı.....	79
b. MTK Hükümleri Uyarınca Hakemin Reddi.....	80
(1) Ret Sebepleri.....	80

(2) Ret Usulü.....	81
10. Tahkim Yargılaması Masrafları	82
a. Hakemlerin Ücretleri ve Giderlerin İadesi.....	82
(1) Genel Olarak.....	82
(2) Hakem Heyetinin Ücretine Dair GMAA Kuralları.....	83
i. Genel Olarak	83
ii. Hakemlerin Ücretleri ve Giderlerin İadesi.....	83
iii. Uyuşmazlık Konusunun Değeri Kıstası	84
iv. Ücretler	84
(3) Ücret Hesaplayıcı	87
(4) MTK Uyarınca Hakemlerin Ücretleri	88
b. Avans Ödemesi ve Masraf Teminatı.....	89
c. Yargılamanın İleri Safhalarında Oluşan Masraflar.....	90
d. Yargılama Masrafları İçin Teminat	90
e. Davayı Kaybeden Tarafın Ödeyeceği Kalem.....	91
f. Karşı Tarafın Vekilinin Ücretinin Karşılanmasındaki Sınır	92
11. Tahkim Yeri	93
12. Yargılamanın Kaydı	94
13. Tahkim Yargılamasının Başlangıcı	95
14. Tahkim Yargılamasına Dair İlkeler.....	96
a. Genel Olarak Tahkim Yargılamasına Dair İlkeler.....	96
b. Tahkim Mahkemesinin Yetkisi.....	96
c. Yargılama Dili	98
d. Tarafların Yetkin ve Hızlı Bir Yargılama için Destekleri ve Tarafların Hukuki Dinlenilme Hakkı.....	99
(1) Dilekçelerin Derhal İncelenmesi	100
(2) Mahkemenin Vakıaları Gerekli Saydığı Kadar İnceleme Yetkisi, Delil Talep Yetkisi ve Tarafların Talep Ettiği Delillerle Sınırlı Olmayışı	100
(3) Duruşma.....	104
(4) Dilekçe Sunumları İçin Makul Süre Sınırı ve Ek Süre Verilmesi	106

(5) Dilekçe Formatları	107
(6) Süresinde Sunulmamış Dilekçeler	107
(7) Tarafların Mahkemenin Getirdiği Gerekliliklere Uymaması Hali	107
e. Tarafların Dilekçe ve Delillerini Sunması ve Karşı Tarafın Cevap Hakkı	108
f. Dilekçe ve Eklerin Karşı Tarafa ve Her Bir Hakeme Bildirilmesi	108
g. Temsil	108
h. Mahkemenin Tedbir Konularındaki Yetkisi	109
15. Tahkim Yargılaması Usulü	112
a. Genel Olarak GMAA Tahkim Kuralları Uyarınca Yargılama Usulü	112
b. Dava ve Cevap Dilekçelerinin Sunulması	114
c. Görev Belgesi	115
d. İddia ve Savunmayı Genişletme Yasağının Olmayışı	117
e. Taraflardan Birinin Yargılama Esnasında Taraf Olma Niteliğini Kaybetmesi Hali	117
f. Tahkim Yargılamasını Sona Erdiren Haller	119
16. Uygulanacak Hukuk	121
17. Uyuşmazlığın Dostane Yolla Çözümü	124
18. Hakem Kararının Verilmesi, İçeriği, Ek Karar ve Kararların Gizliliği	125
a. Hakem Kararın Verilmesi	125
b. Hakem Kararının İçeriği	126
c. Ek Karar	128
d. Hakem Kararlarının Gizliliği	128
19. Tebligat	129
20. Hakem Kararının İptali	130
21. Yetkili Mahkeme	131
D. GMAA Seri Tahkim Kuralları Uyarınca Tahkim Yargılaması	134

1. Tahkim Anlaşması	135
2. Uygulama Alanı	136
3. Tek Hakemin Seçimi	137
4. Tahkim Yargılamasının Başlangıcı ve Tek Hakemin Tayini	137
5. Hakemin Yükümlülükleri	138
6. Hakemin Sorumluluğu	139
7. Hakemin Reddi	139
8. Tahkim Yargılaması Masrafları	139
9. Tahkim Yeri	140
10. Yargılamanın Kaydı	140
11. Tahkim Yargılamasının Süresi	140
12. Tahkim Yargılamasının İşleyişi	141
13. Karşı Dava ve Takas	144
14. Tahkim Yargılamasına Dair İlkeler	144
15. Delillerin Temini	146
16. Uygulanacak Hukuk ve Uyuşmazlığın Dostane Yolla Çözümü	147
17. Karar	147

İKİNCİ BÖLÜM

DENİZ TİCARETİ UYUŞMAZLIKLARININ GMAA KURALLARI UYARINCA ARABULUCULUK, UZLAŞTIRMA, UZMAN GÖRÜŞÜ VE PROJE ÇÖZÜM YOLUYLA ÇÖZÜMÜ

A. Genel Olarak Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları	149
B. Deniz Ticareti Uyuşmazlıklarının GMAA Kuralları Uyarınca Arabuluculuk Yoluyla Çözümü	151
1. Genel Olarak Arabuluculuk Kavramı	151
2. GMAA Arabuluculuk Klozları	154
3. GMAA Arabuluculuk Kuralları Uyarınca Arabuluculuk Süreci	156

a. Uygulama Alanı.....	157
b. Prosedürlerin Başlangıcı.....	157
c. Arabulucunun Aday Gösterilmesi ve Tayini.....	157
d. Diğer Talepler/Karşı Talepler.....	158
e. Temel İlkeler ve Arabuluculuk Prosedürlerinin Yürütülüşü	158
f. Prosedürlerin Sona Ermesi.....	160
g. Zamanaşımı Süresinin Durması.....	161
h. Diğer Prosedürler	161
i. Masraflar	162
j. Arabulucunun Sorumluluğu.....	163
C. Deniz Ticareti Uyuşmazlıklarının GMAA Kuralları Uyarınca Uzlaştırma Yoluyla Çözümü	163
1. Genel Olarak Uzlaştırma Kavramı.....	163
2. GMAA Uzlaştırma Klotları	165
3. GMAA Uzlaştırma Kuralları Uyarınca Uzlaştırma Süreci	166
a. Uzlaştırıcının Tayini.....	166
b. Uzlaştırıcının Açıklama Yükümlülüğü	167
c. Uzlaştırıcının Tarafsızlık ve Gizlilik Yükümlülükleri.....	167
d. Uzlaştırıcı ile Anlaşma	167
e. Prosedür.....	167
f. Süre	168
g. Uzlaştırıcının Teklifleri	168
h. Anlaşma	168
i. Prosedürün Sonu	168
j. Sürelerin Durması	169
k. Diğer Prosedürlerin Durması	169
l. Hakem Olarak Tayin Edilme.....	170
m. Tanıklar.....	170
n. Gizlilik	170
o. Belgeler.....	171

p. Uzlaştırıcı Ücretleri	171
D. Deniz Ticareti Uyuşmazlıklarının GMAA Kuralları Uyarınca Uzman Görüşü Yoluyla Çözümü.....	171
1. Genel Olarak Uzman Görüşü.....	171
2. GMAA Uzman Görüşü Kızları	174
3. GMAA Uzman Görüşü Kuralları Uyarınca Uzman Görüşü Süreci	175
a. Uygulama Alanı.....	175
b. Uzman Görüşünün Konusu.....	176
c. Uzmanın Tayini.....	176
d. Uzman Görüşü Prosedürlerinin Başlangıcı	177
e. Uzmanın Tarafsızlığı.....	177
f. Gizlilik	177
g. Sonraki Prosedürler	178
h. Vazgeçme.....	178
i. Uzmanın Reddi/İstifa.....	179
j. Uzman Görüşü Prosedürlerinin Yürütülüşü.....	179
k. Kanun Yolu.....	180
l. Uzman Görüşünün Yayınlanması.....	180
m. Uzmanın Ücreti	180
n. Uzmanın ve GMAA Başkanının Sorumluluğu.....	181
o. Uygulanacak Hukuk.....	181
E. Deniz Ticareti Uyuşmazlıklarının GMAA Kuralları Uyarınca Proje Çözüm Yoluyla Çözümü.....	182
1. Genel Olarak Proje Çözüm.....	182
2. GMAA Proje Çözüm Kızları	185
3. GMAA Uzman Görüşü Kuralları Uyarınca Uzman Görüşü Süreci.....	185
a. Uygulama Alanı.....	186
b. Proje Çözüm Prosedürlerinin Başlangıcı	186
c. Proje Çözüm Kurulu Üyelerinin Bilgileri ve Görüşmeler...	187

d. Proje Çözüm Prosedürlerine Dair İlkeler.....	188
e. Kayıt Altına Alma.....	189
f. Talimatlar.....	189
g. Talimata İtiraz ve Tahkim.....	190
h. Proje Çözüm Prosedürlerinin Sona Ermesi.....	190
i. Proje Çözüm Kurulu Üyesi Faaliyetlerinin Sonra Ermesi ...	191
j. Proje Çözüm Kurulu Üyelerinin Ücretlerinin Ödenmesi ve Masraflarının İade Edilmesi	191
k. Tarafların Masrafları.....	192
l. Zamanaşımı.....	192
m. GMAA Tahkim Kurallarının Tamamlayıcı Olarak Uygulanması.....	193

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GMAA TECRÜBESİ IŞIĞINDA TÜRKİYE'DE DENİZ TİCARETİ UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM MERKEZİ KURULMASI İHTİYACI VE BU MERKEZİN YAPISI

A. Genel Olarak.....	195
B. Deniz Ticareti Uyuşmazlıkları Bakımından Tahkimin Gerekliği	196
C. Türkiye'de Kurulmuş Olan Belirli Kurumsal Tahkim Merkezleri ve Bunların Deniz Ticareti Tahkimi Bakımından Yeterliliği	200
1. Türkiye'de Kurulmuş Olan Belirli Kurumsal Tahkim Merkezleri	200
a. İstanbul Tahkim Merkezi.....	200
b. İstanbul Ticaret Odası Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi..	202
c. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Tahkim Divanı.....	203
d. İzmir Ticaret Odası Tahkim Mahkemesi.....	203
e. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Tahkim Kurulu.....	203

f. Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği Nezdinde Tahkim	204
g. Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Derneği Etik ve Tahkim Kurulu	205
h. Türkiye Futbol Federasyonu Nezdinde Tahkim	206
i. Sigorta Tahkim Komisyonu.....	206
2. Türkiye’de Kurulmuş Olan Belirli Kurumsal Tahkim Merkezlerinin Deniz Ticareti Tahkimi Bakımından Yeterliliği	209
D. Türkiye’de Kurulması Muhtemel Olan Deniz Ticareti Uyuşmazlık Çözüm Merkezinin Yapısı	211
1. Genel Olarak.....	211
2. Kurumsal Tahkim Tercihinin Sebebi.....	211
3. Önerilen Kurumsal Tahkimin Yapısı	212
E. GMAA Uyuşmazlık Çözüm Yolu Kurallarının Türkiye’de Kurulması Muhtemel Denizcilik Uyuşmazlık Çözüm Merkezi Bakımından Değerlendirilmesi	217
1. GMAA Olağan Tahkim Kurallarının Değerlendirilmesi	218
a. Kuralların Niteliği Bakımından.....	218
b. Kuralların Farklılığı Bakımından.....	218
c. Kuralların Türkiye’de Kurulacak Bir Tahkim Mahkemesi İçin Uygunluğu Bakımından.....	221
(1) Esasa ve Usule Uygulanacak Hukukun Belirlenmesi ...	222
(2) Tahkim Yerinin Belirlenmesi	223
(3) Hakem Sayısının Belirlenmesi.....	223
(4) Tahkim Süresinin Belirlenmesi	224
2. GMAA Seri Tahkim Kurallarının Değerlendirilmesi.....	226
a. Uygulama Alanı.....	226
b. Esasa ve Usule Uygulanacak Hukukun Belirlenmesi	228
c. Tahkim Yerinin Belirlenmesi	228
d. Karakter Sınırları.....	228
e. Elektronik Tebligat.....	229
f. Zaman Çizelgesi	229

XVIII

3. GMAA Arabuluculuk, Uzlaştırma, Uzman Görüşü ve Proje Çözüm Kurallarının Değerlendirilmesi	230
F. DTO Bünyesinde Deniz Ticareti Uyuşmazlık Çözüm Merkezi Kurulmasının Olası Getirileri.....	232
SONUÇ	235
KAYNAKÇA.....	249

EKLER

EK 1: GMAA TAHKİM KURALLARI	267
EK 2: GMAA SERİ TAHKİM KURALLARI	281
EK 3: GMAA HAKEMLER İÇİN ETİK KURALLARI	291
EK 4: GMAA ARABULUCULUK KURALLARI	297
EK 5: GMAA UZLAŞTIRMA KURALLARI.....	303
EK 6: GMAA UZMAN GÖRÜŞÜ KURALLARI	307
EK 7: GMAA PROJE ÇÖZÜM KURALLARI	311